

Motion till riksdagen 2018/19:1718

av Sten Bergheden (M)

Äldres rätt att välja bra mat i välfärden

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheter för äldre att välja bra mat inom ramen för hemtjänsten och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ett stimulansbidrag så att fler kommuner öppnar upp för olika matleverantörer i hemtjänsten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

God och näringsrik mat är av stor vikt på äldre dagar. Bra måltider kan förebygga fysisk och psykisk ohälsa, och är viktiga för livskvaliteten. Åldrandet innebär att risken för sjukdom och undernäring ökar, därför är det särskilt betydelsefullt med goda och näringsrika måltider för äldre – som därtill anpassas efter äldres individuella önskemål.

Dessvärre rapporterar både äldre själva och deras anhöriga om den ofta tråkiga och smaklösa maten som levereras inom ramen för hemtjänsten runt om i landet. På sina håll har det till och med startats matuppror emot den undermåliga maten inom äldreomsorgen. Det måste vara en självklarhet att äldre människor har tillgång till god och näringsrik mat. Gråa matlådor vars innehåll knappt går att urskilja måste förpassas till dåtiden.

I de flesta fall har äldre dessutom små möjligheter att påverka maten i hemtjänsten. Det finns dock kommuner som öppnat upp för flera olika leverantörer av mat i hemtjänsten – där kan äldre välja mellan mat från kommunens kök eller från privata restauranger. Varför skulle inte äldre kunna ha möjlighet att välja mat från sin favoritrestaurang och få den levererad hem? Detta bör alla landets kommuner införa. Det borde vara självklart att maten anpassas efter individen, äldre är fullt kapabla att påverka sin vardag och välja den mat man tycker om. Möjligheterna för äldre att få kvalitetsmat och att kunna välja vilken måltid man vill ha bör stärkas.

Inom ramen för lagen om valfrihet (LOV) kan en kommun öppna upp för företag att ansöka om att bli leverantör av måltider till de äldre som har hemtjänst, här ingår även viss kvalitetssäkring. Drygt hälften av landets kommuner har inte infört LOV, men att få

in flera olika leverantörer av mat i hemtjänsten kan även göras via lagen om offentlig upphandling (LOU). Således är det möjligt för alla landets kommuner att förbättra valmöjligheterna för äldre att få god och näringsrik mat. Det bör därför införas ett statligt stimulansbidrag så att fler kommuner kan öppna upp för olika matleverantörer i hemtjänsten.

Sten Bergheden (M)